

CURTEA SUPREMĂ DE JUSTIȚIE

DECIZIE

26 martie 2019

mun. Chișinău

Colegiul penal lărgit al Curții Supreme de Justiție în componență:

Președinte – Țurcan Anatolie,

judecători - Cobzac Elena, Boico Victor, Ghervas Maria, Bejenaru Iurie,

a judecat în ședință, fără citarea părților, recursul ordinar declarat de către inculpații Butucel Victor, Butucel Zinaida, administratorul insolvenței Țurcanu Alexei și reprezentantul persoanei juridice SRL „Mavarcon”, Butucel Elena, prin care se solicită casarea sentinței Judecătoriei Centru mun. Chișinău din 03 iunie 2013 și a deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 05 decembrie 2017, în cauza penală privindu-i pe

Butucel Victor Xxxxx, născut la xxxxx, originar din r-nul Xxxxx și domiciliat în Xxxxx;

Butucel Zinaida Xxxx, născută la xxxxx, originară din Xxxxx și domiciliată în Xxxxx;

SC „Mavarcon” SRL, înregistrată la Camera Înregistrării de Stat la 19 decembrie 2002, cod fiscal xxxx, cu adresa juridică în mun. Chișinău, str. 31 august 1989, nr. 62 B.

Termenul de examinare a cauzei:

1. prima instanță : 15.03.2012 – 03.06.2013;
2. instanța de apel : 05.07.2013 – 15.04.2014;
3. instanța de recurs ordinar : 29.07.2014 – 25.11.2014;
4. instanța de apel : 29.12.2014 – 12.11.2015;
5. instanța de recurs ordinar : 04.02.2016 – 29.03.2016;
6. instanța de apel : 26.04.2016 – 05.12.2017;
7. instanța de recurs ordinar : 18.09.2018 – 26.03.2019.

Asupra recursului în cauză, în baza actelor din dosar, Colegiul penal lărgit al Curții Supreme de Justiție,

A C O N S T A T A T:

1. Prin sentința Judecătoriei Centru mun. Chișinău din 03 iunie 2013, au fost condamnați:

Butucel Victor Xxxxx - în baza art. 244 alin. (1) Cod penal, la 2 ani închisoare, cu privarea de dreptul de a ocupa funcție de conducere în calitate de antreprenor pe un termen de 2 ani;

- în baza art. 251 Cod penal, la 2 ani închisoare, fără privarea de dreptul de a ocupa anumite funcții sau de a exercita o anumită activitate;

- în baza art. 251 Cod penal, la 2 ani închisoare, fără privarea de dreptul de a ocupa anumite funcții sau de a exercita o anumită activitate.

În temeiul art. 84 alin. (1) Cod penal, pentru concurs de infracțiuni, prin cumul parțial al pedepselor aplicate i-a fost stabilită pedeapsa definitivă 2 ani 2 luni închisoare, cu privarea de dreptul de a ocupa funcție de conducere în calitate de antreprenor pe un termen de 2 ani.

În baza art. 85 Cod penal, i-a fost adăugată la pedeapsa stabilită partea neexecutată a pedepsei numite prin sentința Judecătoriei Centru, mun. Chișinău din 29 martie 2013, în baza art. 190 alin. (5) Cod penal, amendă în mărime de 500 unități convenționale, ținând cont și de prevederile art. 64 alin. (5) Cod penal, stabilindu-i pedeapsa definitivă închisoare pe un termen de 3 ani, cu privarea de dreptul de a ocupa funcție de conducere în calitate de antreprenor pe un termen de 2 ani.

Conform art. 90 Cod penal, i-a fost suspendată executarea pedepsei cu închisoarea lui Butucel V. pe termen de probă de 2 ani.

Butucel Zinaida Xxxxx - în baza art. 244 alin. (1) Cod penal, la 2 ani închisoare, cu privarea de dreptul de a ocupa funcție de contabil pe termen de 1 an;

- în baza art. 251 Cod penal, la 2 ani închisoare, fără privarea de dreptul de a ocupa anumite funcții sau de a exercita o anumită activitate.

În temeiul art. 84 Cod penal, pentru concurs de infracțiuni, prin cumul parțial al pedepselor aplicate i-a fost stabilită pedeapsa definitivă închisoare pe un termen de 2 ani 2 luni, cu privarea de dreptul de a ocupa funcție de contabil pe un termen de 1 an.

În baza art. 90 Cod penal, i-a fost suspendată executarea pedepsei cu închisoarea pe termen de probă de 1 an.

S.R.L. „Mavarcon” - în baza art. 244 alin. (1) Cod penal, la amendă în mărime de 2.000 unități convenționale, ceea ce constituie 40.000 lei, cu privarea de dreptul de a exercita activitate de comerț cu produse cerealiere pe un termen de 2 ani;

- în baza art. 251 Cod penal, la amendă în mărime de 2.000 unități convenționale, ceea ce constituie 40.000 lei, cu privarea de dreptul de a exercita activitate de comerț cu produse cerealiere pe un termen de 1 an;

- în baza art. 251 Cod penal, la amendă în mărime de 2.000 unități convenționale, ceea ce constituie 40.000 lei, cu privarea de dreptul de a exercita activitate de comerț cu produse cerealiere pe un termen de 1 an.

În baza art. 84 alin. (1) Cod penal, pentru concurs de infracțiuni, prin cumul parțial al pedepselor aplicate i-a fost stabilită pedeapsa definitivă cu amendă în mărime de 2.300 unități convenționale, ceea ce constituie 46.000 lei, cu privarea de dreptul de a exercita activitate de comerț cu produse cerealiere pe un termen de 2 ani.

A fost admisă în principiu acțiunea civilă înaintată de către SRL „Agropiese-TGR Grup”, urmând ca asupra cuantumului pretențiilor înaintate să se expună instanța de judecată în ordine civilă.

2. Potrivit sentinței menționate, s-a constatat că Butucel V. activând în funcția de director al SRL „Mavarcon”, contrar obligațiilor asumate și fiind avertizat de prevederile art. 251 Cod penal, de răspunderea penală în caz de însușire, înstrăinare,

substituire sau tănuire a bunurilor sechestrate în baza procesului-verbal de sechestru din 15 iulie 2011, întocmit de către executorul judecătoresc Șapa Ludmila, care i-au fost aduse la cunoștință telefonic directorului SRL „Mavarcon”, Butucel V., de către soția acestuia Butucel Zinaida, contabilă la SRL „Mavarcon”, a înstrăinat o parte din bunuri. Astfel, la 13 iulie 2011 prin încheierea Judecătoriei Economice de Circumscripție a fost aplicat sechestru asupra bunurilor mobile și imobile, cât și asupra recoltei anului 2011 a culturilor cerealiere de grâu, floarea soarelui, soia și rapiță, ce aparțin SRL „Mavarcon”, întru asigurarea datoriei contractuale față de SA „Fertilitate Chișinău” care la situația din 10 ianuarie 2012 constituia suma de 266.890,15 lei. În pofida acestui fapt, în perioada lunilor septembrie - octombrie 2011, recolta de floarea soarelui a fost înstrăinată către SRL „Rus Agro-Prim”, fiind recoltată de către angajații SRL „Eve Agro” fondatorii căreia, sânt fiicele lui Butucel Victor, iar contabil, soția lui - Butucel Zinaida. După aplicarea sechestrului, la 03 octombrie 2011, executorul judecătoresc Șapa Ludmila în prezența martorilor, efectuând controlul integrității bunurilor sechestrate a stabilit, că roadă de floarea soarelui cu masa totală de 55 t, răsădită pe lotul nr. 109 din s. Scorțeni, r-nul Telenești, a fost înstrăinată de către SRL „Mavarcon”, fiind transportată în adresa SRL „Rus Agro-Prim”, altă parte fiind depozitată la depozitul SRL „Mavarcon” din aceeași localitate, fapt confirmat prin procesul-verbal de constatare din 03 octombrie 2011.

Tot el, activând în funcție de director al SRL „Mavarcon”, contrar obligațiilor asumate și fiind avertizat de prevederile art. 251 Cod penal, de răspunderea penală în caz de însușire, înstrăinare, substituire sau tănuire a bunurilor sechestrate în baza proceselor-verbale de sechestru din 11 februarie 2011 și 14 februarie 2011, întocmite de către executorul judecătoresc, Barbuța Adrian, care i-au fost aduse la cunoștință telefonic directorului SRL „Mavarcon”, Butucel Victor, ulterior expediate prin fax, iar procesul-verbal de sechestru din 22 februarie 2011 fiindu-i adus la cunoștință sub semnătura personală, a înstrăinat o parte din bunuri. Astfel, au fost transmise spre păstrare în baza procesului-verbal de sechestru – 5.000 kg de grâu, 40.000 kg de soia, 10.800 kg de orz, 1.700 kg de floarea soarelui, combina SK-5 anul producerii 1988, tractorul MTZ 80 anul producerii 1985, tractorul MTZ 80 anul producerii 1985, tractorul MTZ 80 anul producerii 1987, tractorul T-40 anul producerii 1981, tractorul T-16 anul producerii 1980. Sechestrul în cauză a fost aplicat prin încheierile Judecătoriei Economice de Circumscripție din 14 ianuarie 2011 și 10 februarie 2011, întru asigurarea datoriei contractuale față de ÎM „Agropiese-TGR Grup” SRL, care la situația din 02 ianuarie 2012 constituia suma de 2.843.187,67 lei. După aplicarea sechestrului, la 13 septembrie 2011, executorul judecătoresc, Barbuța Adrian, în prezența martorilor, efectuând controlul integrității bunurilor sechestrate, ce se aflau la păstrare în depozitul SRL „Mavarcon”, situat în s. Grinăuți, r-nul Ocnița, a stabilit că bunurile puse sub sechestru în baza procesului-verbal din 11 februarie 2011 au fost înstrăinate de către SRL „Mavarcon”, fapt confirmat prin procesul-verbal de constatare din 13 septembrie 2011.

Tot el, activând în calitate de fondator și director al SRL „Mavarcon”, fiind

persoană care a gestionat o organizație comercială, investit cu atribuții în vederea exercitării funcțiilor administrative de dispoziție și organizatorico-economice în cadrul unei organizații comerciale, urmărind scopul de eschivare de la achitarea impozitelor la bugetul public național, fiind împuternicit de a gestiona activitatea SRL „Mavarcon” și având dreptul la prima semnătură pentru toată perioada supusă controlului 01 ianuarie 2008-31 ianuarie 2011, acționând contrar prevederilor lit. a) alin. (1) art. 13, art. 39 și art. 44 a Legii Contabilității nr. 113 din 27 aprilie 2007, în scopul eschivării de la achitarea impozitelor la bugetul național, acționând de comun acord cu contabilă întreprinderii, Butucel Zinaida, a inventat și pus în aplicare o schemă orientată spre diminuarea impozitelor pe perioada nominalizată, prin includerea în documentele contabile, fiscale și financiare a unor date vădit denaturate privind veniturile și prin tănuirea altor obiecte impozabile în sumă de 67.520 lei în următoarele circumstanțe: în perioada anilor 2008-2009 a declarat cheltuieli suportate, aferente reparației mijloacelor fixe proprii în sumă de 418.205 lei și a celor arendate în sumă de 154.414 lei, a atribuit la deduceri în anul 2008 valoarea mijlocului fix procurat în sumă de 14.372 lei, a micșorat suma uzurii permise la deducerea în scopuri fiscale pentru anul 2008 cu 84.657 lei și anul 2009 cu 150.541 lei, acțiuni care contravin legislației datorită faptului că plata de arendă a acestor mijloace este „0”. De asemenea, s-a prezentat în documentele contabile TVA aferentă livrărilor pentru luna decembrie 2010, micșorat cu 146.751 lei, fapt care a dus la majorarea TVA destinată trecerii în cont. Totodată, a fost diminuat impozitul funciar pentru anul 2009 cu 29.338 lei, inclusiv pentru s. Grinăuți, r-nul Ocnița cu 23.683 lei și s. Scorțeni, r-nul Telenești cu 565 lei și pentru anul 2010 cu 30.153 lei, inclusiv pentru s. Grinăuți, r-nul Ocnița cu 23.683 lei și s. Scorțeni, r-nul Telenești cu 6.470 lei. Tot, în cadrul controlului a fost stabilit că, în documentele contabile sunt incluse informații eronate referitor la impozitul pe venit reținut din salariu, fapt ce a condus la diminuarea acestuia pentru perioada supusă controlului, în mărime de 8.029 lei. În așa mod, de către directorul SRL „Mavarcon”, Butucel Victor, au fost încălcate prevederile art. 88 alin. (1), art. 92 alin. (3) Cod fiscal și art. 4 alin. (7) lit. a) și pct. 1 lit. a) Anexa nr. 1 a Legii de punere în aplicare a Titlului VI Cod fiscal, și anume diminuate impozite, fiindu-i cauzat statului prejudiciu în mărime de 67.520 lei. Totodată, Butucel V., fiindu-i încredințat spre păstrare bunurile sechestrate - grâul în cantitate de 5.000 kg, soia în cantitate de 40.000 kg, orzul în cantitate de 10.800 kg, floarea soarelui în cantitate de 1.700 kg în valoare totală de 139.100 lei și având obligațiunea să asigure integritatea lor, să nu le tănuiască și să nu le înstrăineze, contrar acestor obligațiuni, în perioada de timp 14 februarie 2011-13 septembrie 2011 a înstrăinat bunurile sechestrate.

Butucel Zinaida, activând în funcția de contabil-șef al SRL „Mavarcon”, contrar obligațiunilor asumate și fiind avertizată de prevederile art. 251 Cod penal, de răspunderea penală în caz de însușire, înstrăinare, substituie sau tănuire a bunurilor sechestrate în baza procesului-verbal de sechestră din 15 iulie 2011, întocmit de către executorul judecătoresc, Șapa Ludmila, care i-au fost aduse la cunoștință sub semnătură contabilei SRL „Mavarcon”, Butucel Zinaida, fiindu-i transmise spre păstrare, a înstrăinat o parte din bunuri. Astfel, la 13 iulie 2011 prin încheierea Judecătoriei

Economice de Circumscripție a fost aplicat sechestrul asupra bunurilor mobile și imobile, cât și asupra recoltei anului 2011 a culturilor cerealiere de grâu, floarea soarelui, soia și rapiță ce aparțin SRL „Mavarcon”, întru asigurarea datoriei contractuale față de SA „Fertilitate Chișinău”, care la situația din 10 ianuarie 2012 constituia suma de 266.890,15 lei, însă în pofida faptelor menționate, în perioada lunilor septembrie 2011-octombrie 2011, recolta de floarea soarelui a fost înstrăinată către SRL „RusAgro-Prim”, fiind recoltată de către angajații SRL „Eve Agro”, contabilul căreia este tot Butucel Zinaida, iar fondatorii acesteia, sunt fiicele ei.

După aplicarea sechestrului, la 03 octombrie 2011, executorul judecătoresc, Șapa Ludmila, în prezența martorilor, efectuând controlul integrității bunurilor sechestrate a stabilit, că roadă de floarea soarelui cu masa totală de 55 t, răsădita pe lotul nr. 109 din s. Scorțeni, r-nul Telenești a fost înstrăinată de către SRL „Mavarcon”, fiind transportată în adresa SRL „RusAgro-Prim”, altă parte fiind depozitată la depozitul SRL „Mavarcon” din aceeași localitate, fapt confirmat prin procesul-verbal de constatare din 03 octombrie 2011.

Tot ea, activând în funcție de contabil-șef al SRL „Mavarcon”, fiind persoană cu funcție de răspundere din cadrul unei organizații comerciale, responsabilă conform lit. a) alin. (1) al art. 13, art. 39 și art. 44 a Legii Contabilității nr. 113 din 27 aprilie 2007, și anume: de răspunderea pentru ținerea contabilității și raportarea financiară, precum și de întocmirea, și prezentarea în termen a dărilor de seamă fiscale, și a rapoartelor financiare, și a celor anuale, de respectarea legislației fiscale, în perioada 01 ianuarie 2008-31 ianuarie 2011, având drepturi și obligațiuni în vederea exercitării funcției deținute, având scopul de eschivare de la achitarea impozitelor la bugetul public național, acționând de comun acord cu directorul întreprinderii, Butucel Victor, a pus în aplicare schema orientată spre diminuarea impozitelor pe perioada nominalizată prin tănuirea unor obiecte impozabile în sumă de 67.520 lei în următoarele circumstanțe: în rezultatul efectuării controlului fiscal a fost stabilit că aceasta, în perioada anilor 2008-2009, a declarat cheltuieli suportate aferente reparației mijloacelor fixe proprii în mărime de 418.205 lei și a celor arendate în sumă de 154.414 lei, a atribuit la deduceri în anul 2008 valoarea mijlocului fix procurat în sumă de 14.372 lei, a micșorat suma uzurii permise la deducerea în scopuri fiscale pentru anul 2008 cu 84.657 lei și anul 2009 cu 150.541 lei, acțiuni care contravin legislației datorită faptului că plata de arendă a acestor mijloace este „0”. De asemenea, de către agentul economic SRL „Mavarcon” au fost efectuate livrări de producție proprie la un preț mai jos decât cheltuielile pentru producerea lor, iar contabilul-șef, Butucel Zinaida, a prezentat în documentele contabile TVA aferentă livrărilor pentru luna decembrie 2010, micșorat – 146.751 lei, fapt care a dus la majorarea TVA destinată trecerii în cont. Totodată, de către contabilul-șef, Butucel Zinaida, a fost diminuat impozitul funciar pentru anul 2009 cu 29.338 lei, inclusiv pentru s. Grinăuți, r-nul Ocnîța cu 23.683 lei și s. Scorțeni, r-nul Telenești cu 565 lei și pentru anul 2010 cu 30.153 lei, inclusiv pentru s. Grinăuți, r-nul Ocnîța cu 23.683 lei și s. Scorțeni, r-nul Telenești cu 6.470 lei. Tot, în cadrul controlului a fost stabilit că contabilul-șef, Butucel Zinaida, a inclus în documentele contabile informații

eronate în ceea ce privește impozitul pe venit reținut din salariu, fapt care a dus la diminuarea acestuia pentru perioada supusă controlului, în mărime de 8.029 lei. În așa mod, de către contabilul-șef al SRL „Mavarcon”, Butucel Zinaida, au fost încălcate prevederile art. 88 alin. (1), art. 92 alin. (3) Cod fiscal și art. 4 alin. (7) lit. a) și pct. 1 lit. a) Anexa nr. 1 a Legii de punere în aplicare a Titlului VI Cod fiscal și anume diminuarea impozitelor, fiindu-i cauzat statului prejudiciul în mărime de 67.520 lei.

SRL „Mavarcon”, fiind persoană juridică, ce desfășoară activitate de întreprinzător și anume cultura cerealelor și comerțul acestora cu ridicata, prestarea serviciilor de transport pe teritoriul R. Moldova, fondatorul căruia este Butucel Victor, ultimul fiind director al acesteia, în baza procesului-verbal de sechestru din 15 iulie 2011 întocmit de către executorul judecătoresc, Șapa Ludmila, ce i-au fost aduse la cunoștință telefonic directorului SRL „Mavarcon” - Butucel Victor, de către contabila, Butucel Zinaida, a înstrăinat o parte din bunuri. Astfel, la 13 iulie 2011 prin încheierea Judecătoriei Economice de Circumscripție a fost aplicat sechestru asupra bunurilor mobile și imobile, cât și asupra recoltei anului 2011 a culturilor cerealiere de grâu, floarea soarelui, soia și rapiță ce aparțin SRL „Mavarcon”, întru asigurarea datoriei contractuale față de SA „Fertilitate-Chișinău”, care la situația din 10 ianuarie 2012 constituia suma de 266.890,15 lei. Însă, în pofida acestui fapt, în perioada lunilor septembrie - octombrie 2011, recolta de floarea soarelui a fost înstrăinată către SRL „RusAgro-Prim”, fiind recoltată de către angajații SRL „Eve Agro”, fondatorii căreia, s-a stabilit a fi fiicele lui Butucel Victor (conducător al SRL „Mavarcon”), iar contabil al SRL „Eve Agro” - Butucel Zinaida, care este concomitent și contabil la SRL „Mavarcon”. După aplicarea sechestrului, la 03 octombrie 2011, executorul judecătoresc, Șapa Ludmila, în prezența martorilor, efectuând controlul integrității bunurilor sechestrate a stabilit, că roada de floarea soarelui cu masa totală de 55 t, răsădită pe lotul nr. 109 din s. Scorțeni, r-ul Telenești, a fost înstrăinată de către SRL „Mavarcon”, fiind transportată în adresa SRL „RusAgro-Prim”, iar altă parte a roadei fiind depozitată la depozitul SRL „Mavarcon” din aceeași localitate, fapt confirmat prin procesul-verbal de constatare din 03 octombrie 2011. Astfel, SRL „Mavarcon” fiindu-i încredințat spre păstrare bunurile sechestrate și având obligațiunea să asigure integritatea lor, să nu le tăinuiască și să nu le înstrăineze, contrar acestor obligațiuni, în perioada de timp septembrie - octombrie 2011 a înstrăinat bunurile sechestrate.

Tot, SRL „Mavarcon” fiind persoană juridică, ce desfășoară activitate de întreprinzător și anume cultura cerealelor și comerțul acestora cu ridicata, prestarea serviciilor de transport pe teritoriul R. Moldova, fondatorul căruia este Butucel Victor, ultimul fiind director al acesteia, în perioada anilor 2008-2009, persoana juridică SRL „Mavarcon”, a declarat cheltuieli suportate, aferente reparației mijloacelor fixe proprii în sumă de 418.205 lei și a celor arendate în sumă de 154.414 lei, a atribuit la deduceri în anul 2008 valoarea mijlocului fix procurat în sumă de 14.372 lei, a micșorat suma uzurii permise la deducerea în scopuri fiscale pentru anul 2008 cu 84.657 lei și anul 2009 cu 150.541 lei, acțiuni ce contravin legislației datorită faptului că plata de arendă a

acestor mijloace este „0”. De asemenea, agentul economic SRL „Mavarcon” a efectuat livrări de producție proprie la un preț mai jos decât cheltuielile pentru producerea lor, fiind prezentat în documentele contabile TVA aferentă livrărilor pentru luna decembrie 2010, micșorat cu 146.751 lei, fapt ce a dus la majorarea TVA destinată trecerii în cont. Totodată, a fost diminuat impozitul funciar pentru anul 2009 cu 29.338 lei, inclusiv pentru s. Grinăuți, r-nul Ocnîța cu 23.683 lei și s. Scorțeni, r-nul Telenești cu 565 lei și pentru anul 2010 cu 30.153 lei, inclusiv pentru s. Grinăuți, r-nul Ocnîța cu 23.683 lei și s. Scorțeni, r-nul Telenești cu 6.470 lei. La fel, în cadrul controlului a fost stabilit, că în documentele contabile sunt incluse informații eronate în ceea ce privește impozitul pe venit reținut din salariu, fapt ce a condus la diminuarea acestuia pentru perioada supusă controlului, în mărime de 8.029 lei. În așa mod, de către SRL „Mavarcon” au fost încălcate prevederile art. 88 alin. (1), art. 92 alin. (3) Cod fiscal și art. 4 alin. (7) lit. a) și pct. 1 lit. a) Anexa nr. 1 a Legii de punere în aplicare a Titlului VI Cod fiscal, și anume diminuate impozite, fiindu-i cauzat statului prejudiciu în mărime de 67.520 lei.

Tot, persoana juridică SRL „Mavarcon”, în baza proceselor-verbale de sechestrul din 11 februarie 2011 și din 14 februarie 2011 întocmite de către executorul judecătoresc, Barbuța Adrian, ce i-au fost aduse la cunoștință telefonic directorului SRL „Mavarcon”, Butucel Victor, ulterior expediate prin fax, iar procesul-verbal de sechestrul din 22 februarie 2011, fiindu-i adus la cunoștință sub semnătura personală directorului, a înstrăinat o parte din bunuri. Astfel, au fost transmise spre păstrare în baza procesului-verbal de sechestrul – 5.000 kg de grâu, 40.000 kg de soia, 10.800 kg de orz, 1.700 kg de floarea soarelui, combina SK-5 anul producerii 1988, tractorul MTZ 80 anul producerii 1985, tractorul MTZ 80 anul producerii 1985, tractorul MTZ 80 anul producerii 1987, tractorul T-40 anul producerii 1981, tractorul T-16 anul producerii 1980. Sechestrul în cauză a fost aplicat prin încheierile Judecătoriei Economice de Circumscripție din 14 ianuarie 2011 și 10 februarie 2011, întru asigurarea datoriei contractuale SRL „Mavarcon” față de ÎM „Agropiese-TGR Grup” SRL, care la situația din 02 ianuarie 2012 constituia 2.843.187,67 lei. După aplicarea sechestrului, la 13 septembrie 2011, executorul judecătoresc, Barbuța Adrian, în prezența martorilor, efectuând controlul integrității bunurilor sechestrate, ce se aflau la păstrare în depozitul SRL „Mavarcon”, situat în s. Grinăuți, r-nul Ocnîța a stabilit, că bunurile puse sub sechestrul în baza procesului-verbal din 11 februarie 2011 au fost înstrăinate de către SRL „Mavarcon”, fapt confirmat prin procesul-verbal de constatare din 13 septembrie 2011. Prin urmare, SRL „Mavarcon” a comis evaziune fiscală prin includerea în documentele contabile, fiscale și financiare date vădit denaturate privind veniturile și a tăinuit intenționat datele despre venitul real obținut în rezultatul tranzacțiilor efectuate, fapt ce a condus la neachitarea impozitelor în proporții mari. Totodată, SRL „Mavarcon”, fiindu-i încredințat spre păstrare bunurile sechestrate - grâu în cantitate de 5.000 kg, soia în cantitate de 40.000 kg, orezul în cantitate de 10.800 kg, floarea soarelui în cantitate de 1.700 kg în valoare totală de 139.100 lei și având obligațiunea să asigure integritatea lor, să nu le tăinuiască și să nu le înstrăineze, contrar acestor obligațiuni, în perioada de timp 14 februarie 2011- 13 septembrie 2011, a înstrăinat bunurile

sechestrare.

Pe baza stării de fapt expuse mai sus, confirmată de probele administrate, fapta inculpaților Butucel Victor, Butucel Zinaida și SRL „Mavarcon” a fost calificată *de drept* în baza art. 244 alin. (1) Cod penal și anume – *evaziunea fiscală a întreprinderilor, instituțiilor și organizațiilor prin includerea în documentele contabile, fiscale sau financiare a unor date vădit denaturate privind veniturile sau cheltuielile ori prin tănuirea altor obiecte impozabile, dacă suma impozitului care trebuia să fie plătit depășește 2500 unități convenționale*, precum și în baza art. 251 Cod penal - *însușirea, înstrăinarea, substituirea sau tănuirea bunurilor sechestrate sau confiscate ori utilizarea lor în alte scopuri, săvârșită de o persoană căreia i-au fost încredințate aceste bunuri sau care era obligată, conform legii, să asigure integritatea lor*.

3. Sentința menționată a fost atacată cu apel de către inculpați, prin care au solicitat casarea acesteia și pronunțarea unei noi hotărâri potrivit modului stabilit pentru prima instanță, prin care inculpatul Butucel V. să fie achitat de comiterea infracțiunilor imputate; în privința lui Butucel Z. să fie încetat procesul penal pe capătul de învinuire în baza art. 244 alin. (1) Cod penal, iar pentru comiterea infracțiunii prevăzute de art. 251 Cod penal să fie liberată de răspundere penală cu atragerea la răspundere contravențională în temeiul art. 55 Cod penal; SRL „Mavarcon” să fie achitată de învinuirea săvârșirii infracțiunii prevăzute de art. 244 alin. (1) Cod penal și pe capătul de învinuire în baza art. 251 Cod penal de a-i fi aplicată o amendă minimă.

În argumentarea apelului a fost invocat:

- în ceea ce privește capătul de acuzare de evaziune fiscală, în opinia acestora acuzarea nu a dovedit intenția directă a inculpaților la comiterea acestei infracțiuni, iar calcularea eronată a fost efectuată din motivul neclarității cifrelor indicate de Serviciul Relații Funciare și Cadastru Ocnița pe formularul FUNJ-2, respectiv inculpații urmează a fi achitați, deoarece fapta nu întrunește elementele constitutive ale infracțiunii;

- referitor la condamnarea în baza art. 251 Cod penal, consideră că Rusu Teodor și Butucel Zinaida sunt persoane ce urmează a fi supuse răspunderii penale, ei fiind preîntâmpinați de răspundere penală pe art. 251 Cod penal, de către executorii judecătorești, iar inculpatul Butucel Victor nu este subiectul comiterii infracțiunii prevăzute de art. 251 Cod penal, inclusiv pe ambele episoade. Totodată, inculpatul Butucel V., în temeiul hotărârii Judecătoriei Ocnița nr. 2-208/2011 din 26 mai 2011 avea tot dreptul legal de a înstrăina aceste bunuri, deoarece prin această hotărâre a fost ridicat sechestrul aplicat de executorul judecătoresc, Barbuța Adrian, prin procesele - verbale din 11 februarie 2011 și 14 februarie 2011, și pe această hotărâre era mențiunea „Hotărârea este irevocabilă” cu ștampila Judecătoriei Ocnița, ceea ce i-a permis lui Butucel V. de a dispune de aceste bunuri după bunul său plac;

- pe procesul-verbal de aplicare a sechestrului din 15 iulie 2011 este semnătura contabilului-șef al SRL „Mavarcon”, Butucel Zinaida, aceasta fiind preîntâmpinată de răspunderea penală pe art. 251 Cod penal, care și este subiectul comiterii infracțiunii și nici de cum Butucel Victor, deoarece însuși prevederile art. 251 Cod penal, prevăd „însușirea, înstrăinarea, substituirea sau tănuirea bunurilor, sechestrate sau confiscate

ori utilizarea lor în alte scopuri, săvârșită de o persoană căreia i-au fost încredințate aceste bunuri sau care era obligată, conform legii, să asigure integritatea lor”. În norma menționată supra este indicată sintagma „sau” și nu „și”, dar nu și unul și altul. Astfel trebuie respectată regula fixată la alin. (2) al art. 3 Cod penal, care interzice interpretarea extensivă defavorabilă a legii penale;

- pedeapsa aplicată inculpatei, Butucel Z., pentru comiterea infracțiunii prevăzute de art. 251 Cod penal, este prea aspră, iar corectarea ei este posibilă fără a fi trasă la răspundere penală, deoarece sânt incidente prevederile art. 55 Cod penal, ținând cont că pe acest episod a recunoscut vina, se caracterizează pozitiv, pentru prima dată a comis o infracțiune ușoară sau mai puțin gravă, partea vătămată SA „Fertilitatea Chișinău” a declarat că prejudiciul a fost restituit și nu are careva pretenții față de inculpați;

- referitor la învinuirile aduse SRL „Mavarcon”, pe faptul comiterii infracțiunii prevăzute de art. 251 Cod penal, pe două episoade, vina o consideră demonstrată și solicită aplicarea unei pedepse minime, ținând cont de prevederile art. 84 alin. (1) Cod penal.

4. Prin decizia Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 15 aprilie 2014, a fost admis apelul inculpaților, fiind casată parțial sentința, inclusiv din oficiu în baza art. 409 alin. (2) Cod de procedură penală și pronunțată o nouă hotărâre, potrivit ordinei stabilite pentru prima instanță prin care Butucel V. și Butucel Z. au fost condamnați în baza:

- art. 244 alin. (1) Cod penal, la amendă în mărime de câte 1.500 unități convenționale, echivalentul a câte 30.000 lei, cu privarea de dreptul de a exercita activitate de antreprenariat pe un termen de câte 2 ani;

- art. 251 Cod penal, la amendă în mărime de câte 1.000 unități convenționale, echivalentul a câte 20.000 lei.

În baza art. 84 alin. (1) Cod penal, pentru concurs de infracțiuni prin cumul parțial de pedepse le-a fost stabilită pedeapsă definitivă amendă în mărime de câte 1.600 unități convenționale, echivalentul a câte 32.000 lei, cu privarea de dreptul de a exercita activitate de antreprenariat pe un termen de câte 2 ani.

Respectiv, SRL „Mavarcon” a fost condamnată în baza:

- art. 244 alin. (1) Cod penal, la amendă în mărime de 1.000 unități convenționale, echivalentul a 20.000 lei, cu privarea de dreptul de a exercita activitate de comerț cu produse cerealiere;

- art. 251 Cod penal, la amendă în mărime de 1.000 unități convenționale, echivalentul a 20.000 lei, cu privarea de dreptul de a exercita activitate de comerț cu produse cerealiere.

În conformitate cu art. 84 alin. (1) Cod penal, pentru concurs de infracțiuni prin cumul parțial de pedepse i-a fost stabilită pedeapsă definitivă, amendă în mărime de 1.500 unități convenționale, echivalentul a 30.000 lei, cu privarea de dreptul de a exercita activitate de comerț cu produse cerealiere.

Celelalte dispoziții ale sentinței au fost menținute.

5. Hotărârile judecătorești au fost atacate cu recursuri ordinare de către:

5.1. Procuror, în temeiul art. 427 alin. (1) pct. 6), 10) Cod de procedură penală, prin care a solicitat casarea deciziei instanței de apel, cu menținerea sentinței, deoarece apelul greșit a fost admis, fiind exclus fără careva motivare aplicarea în privința lui Butucel V. a prevederilor art. 85 Cod penal, iar SRL „Mavarcon”, i-a fost înrăutățită situația în propriul apel, fiindu-i stabilită pedeapsă complementară, fără termen.

5.2 Inculpații Butucel V. și SRL „Mavarcon”, în temeiul art. 427 alin. (1) pct. 6), 8) Cod de procedură penală, a solicitat casarea acestora și pronunțarea unei noi hotărâri, prin care Butucel V. să fie achitat din motiv că faptele nu au fost săvârșite de el și excluderea din învinuirea SRL „Mavarcon” a episodului de acuzare în baza art. 251 Cod penal, în care figurează ÎM „Agropiese-TGR Grup” SRL.

În motivarea recursului a fost invocat faptul că instanța de apel nu s-a pronunțat asupra tuturor motivelor apelului, iar faptele imputate lui Butucel V. nu întrunesc elementele infracțiunii, fiind menționate argumente similare cu cele invocate în apel.

6. Prin decizia Colegiului penal lărgit al Curții Supreme de Justiție din 25 noiembrie 2014 au fost admise recursurile ordinare declarate, casată total decizia Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 15 aprilie 2014 și dispusă rejudecarea cauzei de către aceeași instanță, în alt complet de judecată.

7. În motivarea hotărârii sale instanța de recurs ordinar rezultând din materialele cauzei a conchis că instanța de apel incorect a aplicat pedepse inculpaților Butucel Z. și SRL „Mavarcon” și anume că inculpatei Butucel Z. în propriul apel i s-a înrăutățit situația fiindu-i numită pedeapsa complementară mai gravă, decât i-a fost numită de prima instanță, iar SRL „Mavarcon” pedeapsa complementară i-a fost aplicată fără indicarea termenului concret, ce evident este greșit și nu poate fi menținut. La fel, instanța de recurs ordinar a menționat, că instanța de apel la calificarea acțiunilor inculpatului Butucel V. nu a motivat dacă a ținut cont de modificările introduse în art. 33, 84 alin. (1) Cod penal, prin Legile nr. 277 din 18 decembrie 2008 și nr. 270 din 07 noiembrie 2013, prin care art. 33 i s-a modificat cuprinsul, iar la art. 84 Cod penal textul „prevăzute de diferite articole ale Părții speciale ale prezentului cod” s-a exclus (Monitorul Oficial nr. 290/794 din 10 decembrie 2013).

Totodată, instanța de recurs ordinar a constatat, că instanța de apel nu s-a expus asupra tuturor argumentelor invocate în apelul inculpaților, limitându-se numai asupra solicitării apelanților Butucel Z. și SRL „Mavarcon”, referitor la aplicarea pedepsei mai blânde pentru faptele culpabile recunoscute, iar în rest motivele invocate au fost ignorate.

8. Prin decizia Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 12 noiembrie 2015 a fost respins ca nefondat apelul declarat de inculpați și menținută sentința.

9. În motivarea soluției, instanța de apel a statuat că prima instanță în mod corect a stabilit situația de fapt și vinovăția inculpaților, iar cercetarea judecătorească s-a efectuat cu respectarea prevederilor procesual-penale.

Instanța de apel a menționat, cu toate că inculpații nu și-au recunoscut vina în cele incriminate lor, aceasta se confirmă prin declarațiile reprezentantului părții civile SRL „Agropiese TGR Grup”, Bot A., reprezentantului părții civile SA „Fertilitate -

Chișinău”, Goncariuc C., martorilor Vladco O., Șapa L., Barbuța A., Bumbu G., Țurcanu V., Parculov A., precum și materialele cauzei cum ar fi procesul-verbal de examinare a documentelor ridicate de la SRL „Mavarcon” (f.d. 118), procesul-verbal de examinare a documentelor ridicate de la executorul judecătoresc Șapa L. (f.d. 128), procesul-verbal de examinare a documentelor ridicate de la executorul judecătoresc Barbuța A. (f.d. 26), actul de control fiscal cu anexe (f.d. 16-31).

La fel, instanța de apel a considerat că acțiunile inculpaților corect au fost calificate în baza art. 241 alin. (1) și art. 251 Cod penal, iar argumentele invocate de inculpați au fost obiect de cercetare în prima instanță și nu și-au găsit confirmare în instanța de apel. Totodată, instanța de apel a reținut că prima instanță a făcut o corectă individualizare pedepselor penale numite inculpaților, aplicându-i lui Butucel V. și Butucel Z. pedepse neprivative de libertate, iar față de persoana juridică SRL „Mavarcon” pedeapsa sub formă de amendă, precum și pedeapsă complementară - privarea de dreptul de a exercita activitatea de comerț cu produse cerealiere.

10. Hotărârile judecătorești au fost atacate cu recurs ordinar declarat de către inculpați, prin care au solicitat casarea acestora și pronunțarea unei noi hotărâri prin care: Butucel V. să fie achitat de învinuirea comiterii infracțiunilor prevăzute de art. 244 alin. (1) și art. 251 Cod penal, pe motiv că faptele lui nu întrunesc elementele infracțiunilor imputate; Butucel Z. să fie achitată de învinuirea comiterii infracțiunii prevăzute de art. 244 alin. (1) Cod penal, pe motiv că fapta ei nu întrunește elementele acestei infracțiuni, precum și să fie liberată de răspundere penală pentru comiterea infracțiunii prevăzute de art. 251 Cod penal, cu atragere la răspundere contravențională, în temeiul art. 55 Cod penal; SRL „Mavarcon” să fie achitată de învinuirea comiterii infracțiunii prevăzute de art. 244 alin. (1) Cod penal, pe motiv că fapta nu întrunește elementele acestei infracțiuni, precum și să-i fie aplicată o amendă minimă pentru săvârșirea infracțiunii prevăzută de art. 251 Cod penal.

11. Prin decizia Colegiului penal lărgit al Curții Supreme de Justiție din 29 martie 2016 a fost admis recursul ordinar declarat de către inculpați, casată total decizia Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 12 noiembrie 2015, cu dispunerea rejudecării cauzei de către aceeași instanță de apel, în alt complet de judecată.

12. Pentru a decide astfel, instanța de recurs ordinar a menționat că instanța de apel la judecarea cauzei nu a examinat-o sub toate aspectele și nu a dat răspuns la motivele esențiale invocate de inculpați în ordine de apel.

Instanța de recurs ordinar a statuat asupra acestor concluzii în urma analizei hotărârii judecătorești contestate, în raport cu motivele invocate de apelanți în prezenta speță, unde au fost puse pentru discuție în instanța de apel, inclusiv câteva argumente principale cum ar fi:

- lipsa probelor suficiente, ce ar demonstra intenția directă a inculpaților – latura subiectivă la comiterea infracțiunii prevăzute de art. 244 alin. (1) Cod penal, în contextul neclarității cifrelor indicate în calculul Serviciului Relații Funciare și Cadastru Ocnița pe formularul FUNJ-2, adică nu a fost stabilit motivul săvârșirii infracțiunii date, fiind constatat doar prejudiciul cauzat, lipsind astfel elementele infracțiunii imputate;

- dacă este inculpatul Butucel Victor subiect al infracțiunii prevăzute de art. 251 Cod penal, în pofida faptului că în unul din cele 2 episoade a fost preîntâmpinată de răspundere penală contabilul SRL „Mavarcon”, Butucel Zinaida, iar în alt episod directorul adjunct – Rusu Teodor, totodată menționându-se și prezența unei hotărâri judecătorești irevocabile de ridicare a sechestrului aplicat de executorul judecătoresc, Barbuța A., în urma căreia inculpatul Butucel V. a dispus de bunurile, ce nu erau deja sub sechestr;

- posibilitatea aplicării prevederilor art. 55 Cod penal, la stabilirea pedepsei în privința inculpatei Butucel Z., pentru infracțiunea comisă și recunoscută, precum și aplicarea sancțiunii sub formă de amendă minimală SRL „Mavarcon”, argumentele date fiind menționate și în pct. **3** și **10** al prezentei decizii.

13. Prin decizia Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 05 decembrie 2017 a fost admis din alte motive, inclusiv din oficiu apelul comun al inculpaților Butucel Victor, Butucel Zinaida, SC „Mavarcon” SRL, casată sentința și pronunțată o nouă hotărâre potrivit modului stabilit pentru prima instanță după cum urmează:

S-a încetat procesul penal în privința lui : Butucel Victor recunoscut vinovat în comiterea infracțiunii prevăzute la art. 244 alin.(1); art. 251, și art. 251 Cod penal; Butucel Zinaida recunoscută vinovată de comiterea infracțiunii prevăzute la art. 244 alin. (1) și art. 251 Cod penal; SC „Mavarcon” SRL recunoscută vinovată de comiterea infracțiunii prevăzute la art. 244 alin. (1); art. 251 și art. 251 Cod penal, din motivul expirării termenului de prescripție prevăzut la art. 60 Cod penal, cu liberarea lor de răspundere penală.

În rest dispozițiile sentinței au fost menținute.

14. În motivarea soluției date, instanța de apel a verificat declarațiile și probele materiale examinate de prima instanță prin citirea lor în ședința de judecată, cu consemnarea în procesul-verbal.

Instanța de apel a menționat că vina inculpatului Butucel Victor în comiterea infracțiunilor incriminate este dovedită în afara dubiilor rezonabile, prin probatoriul examinat în instanța de fond, acceptat de către partea apărării integral și anume: declarațiile reprezentantului părții civile „Agropiese TGR Grup” SRL, Bot Alexandru, reprezentantului părții civile „Fertilitate-Chișinău” SA, Goncariuc Constantin, martorului Oxana Vladco, martorului Șapa Ludmila, martorului Barbuța Adrian, martorului Bumbu Grigore, martorului Țurcanu Valeriu, martorului Parculov Alexandru, procesul-verbal de examinare a documentelor ridicate de la „Mavarcon” SRL (f.d. 118), procesul verbal de examinare a documentelor ridicate de la executorul judecătoresc Șapa Ludmila (f.d. 128), procesul verbal de examinare a documentelor ridicate de la executorul judecătoresc Bărbuța Adrian (f.d. 26), actul de control fiscal, cu anexe (f.d. 16-31).

Vina inculpatului Butucel Zinaida în comiterea infracțiunilor incriminate este dovedită în afara dubiilor rezonabile, prin probatoriul examinat în instanța de fond, acceptat de către partea apărării integral și anume: declarațiile reprezentantului părții civile „Fertilitate-Chișinău” SA, Goncariuc Constantin, martorului Vladco Oxana,

martorului Șapa Ludmila, martorului Bumbu Grigore, martorului Țurcanu Valeriu, martorului Parculov Alexandru, procesul-verbal de examinare a documentelor ridicate de la „Mavarcon” SRL (f.d. 118), procesul verbal de examinare a documentelor ridicate de la executorul judecătoresc Șapa Ludmila (f.d. 128), actul de control fiscal, cu anexe (f.d. 16-31).

Vina inculpatului SC „Mavarcon” SRL în comiterea infracțiunilor incriminate este dovedită în afara dubiilor rezonabile, prin probatoriul examinat în instanța de fond, acceptat de către partea apărării integral și anume: declarațiile reprezentantului părții civile „Agropiese TGR Grup” SRL, Bot Alexandru, reprezentantului părții civile „Fertilitate-Chișinău” SA, Gonceariuc Constantin, martorului Vladco Oxana, martorului Șapa Ludmila, martorului Barbuța Adrian, martorului Bumbu Grigore, martorului Țurcanu Valeriu, martorului Parculov Alexandru, procesul-verbal de examinare a documentelor ridicate de la „Mavarcon” SRL (f.d. 118), procesul verbal de examinare a documentelor ridicate de la executorul judecătoresc Șapa Ludmila (f.d. 128), actul de control fiscal, cu anexe (f.d. 16-31).

Astfel, Colegiul penal, audiind participanții la proces, verificând prin prisma art. 101 Cod de procedură penală probele administrate la etapa de urmărire penală, cercetare judecătorească în prima instanță și verificate în instanța de apel, a constatat că instanța de fond a stabilit o corectă situație de fapt, dând faptelor reținute în sarcina inculpatului încadrarea juridică corespunzătoare, și anume comiterea de către Butucel Victor, Butucel Zinaida și SRL „Mavarcon” în baza dispozițiilor art. 244 alin. (1) Cod penal, după semnele calificative - *evaziunea fiscală a întreprinderilor, prin includerea în documentele contabile, fiscale sau financiare a unor date denaturate privind veniturile și cheltuielile, ori prin tănuirea unor obiecte impozabile, suma impozitului care trebuia să fie plătit depășind 2500 unități convenționale*, precum și în baza art. 251 Cod penal - *însușirea, înstrăinarea, substituirea sau tănuirea bunurilor sechestrate sau confiscate ori utilizarea lor în alte scopuri, săvârșită de o persoană căreia i-au fost încredințate aceste bunuri sau care era obligată, conform legii, să asigure integritatea lor*.

Totodată, instanța de apel, analizând materialele scrise ale dosarului, coroborându-le cu declarațiile martorilor, a considerat dovedit cu certitudine că inculpații au prejudiciat relațiile sociale cu privire la formarea bugetului public național pe calea îndeplinirii de către întreprinderile, instituțiile și organizațiile contribuabile a obligațiilor fiscale, diminuând bugetul de stat în sumă de 67520 lei.

Colegiul penal a atestat că declarațiile inculpaților se combat prin totalitatea de probe pertinente, concludente, utile și veridice cercetate în ședința de judecată și anume prin declarațiile martorilor nominalizați supra și probele scrise cercetate în ședința de judecată. Aceste probe coroborează între ele și demonstrează incontestabil vinovăția inculpaților în comiterea infracțiunii de evaziune fiscală.

Colegiul penal a considerat că vinovăția inculpaților în comiterea infracțiunilor incriminate este confirmată prin cumulul de probe cercetate, enumerate mai sus, ce coroborează între ele și careva divergențe între ele nu sunt reținute.

Astfel, instanța de apel a considerat că versiunea inculpaților privind nevinovăția lor în comiterea infracțiunii prevăzute de art. 244 Cod penal, reprezintă doar o strategie de apărare și de eschivare a inculpaților de la răspundere penală.

Colegiul penal a considerat că instanța de fond a conchis în mod justificat că totalitatea probelor cercetate demonstrează cert vina inculpaților în comiterea infracțiunii prevăzute de art. 244 alin.(1) Cod penal.

Examinând și analizând solicitările apărării privind achitarea inculpaților de sub învinuirea adusă, Colegiul penal a constatat că temeiurile invocate nu și-au găsit confirmarea la judecarea apelului declarat, lipsind temeiuri de implicare a instanței de apel în sensul casării hotărârii contestate în partea constatării vinovăției lui Butucel Victor, Butucel Zinaida și SRL Mavarcon.

Instanța de fond a ajuns la concluzia justă și întemeiată că în acțiunile inculpaților sunt întrunite elementele infracțiunii prevăzute de art. 244 alin. (1) Cod penal, culpabilitatea acestora fiind demonstrată prin ansamblul de circumstanțe obiective atestate în ședința de judecată.

Colegiul penal a atestat că prin declarațiile martorilor și probele scrise cercetate de instanță se combat versiunile înaintate referitor la nevinovăția lor.

Instanța de apel a constatat că SRL „Mavarcon” este înregistrată la Camera înregistrării de Stat la 19.12.2002, fiindu-i atribuit nr. și cod fiscal 1002600043668, cu sediul mun. Chișinău, str. 31 August 1989, nr. 62 B.

Pe întreaga perioadă de activitate, fondatorul și administratorul întreprinderii este Butucel Victor, care a desfășurat activitatea în domeniul culturii cerealelor și comerțul acestora cu ridicata, prestarea serviciilor de transport pe teritoriul R. Moldova.

Prin urmare, la 13 iulie 2011 Judecătoria Economică de Circumscripție a emis încheierea privind încasarea datoriei de 300000,29 lei în favoarea SA „Fertilitate-Chișinău” SRL, de a aplica sechestrul asupra bunurilor mobile și imobile, cât și asupra roadei anului 2011 a culturilor cerealiere de grâu, floarea soarelui, soie și rapiță ce aparțin lui „Mavarcon” SRL.

Sechestrul în cauză a fost aplicat întru asigurarea datoriei contractuale față de SA „Fertilitate-Chișinău” SRL care la situația din 19.12.2011 constituie 300000 lei.

La 15 iulie 2011 de către executorul judecătoresc Șapa Ludmila este întocmit procesul verbal de sechestrul a roadei ce urmează să fie recoltată de pe terenul nr. 109 cu suprafața totală de 60 ha și masa de 55 t., cultivate în s. Scorțeni, r-nul Telenești, un exemplar fiind înmănat contabilului-șef Butucel Zinaida sub semnătură, căreia i-au fost transmise spre păstrare și bunurile sechestrate.

Necătînd la toate, în perioada lunilor septembrie 2011-octombrie 2011, recolta de floarea soarelui a fost înstrăinată în adresa „RusAgro-Prim” SRL. Totodată, factorii de decizie ai „Mavarcon” SRL indică că roada de floarea soarelui a fost recoltată de către angajații „Eve Agro” SRL, contabilul căreia este tot Butucel Zinaida, iar fondatorii acesteia, sînt fiicele ei – Butucel Elena și Butucel (Marjenî) Eugenia.

După aplicarea sechestrului, la 03.10.2011, în prezența martorilor Goncearuc Constantin, Țurcanu Valeriu și Bumbu Grigore, efectuând controlul integrității

bunurilor sechestrate și anume a roadei de floarea soarelui cu masa totală de 55 t., răsădite pe lotul nr. 109 din s. Scorțeni r-nul Telenești, executorul judecătoresc a stabilit că o parte din roada recoltată este transportată în adresa „RusAgro-Prim” SRL, altă parte fiind depozitată la depozitul „Mavarcon” SRL din aceeași localitate.

La 20 februarie 2012, în temeiul încheierii instanței de judecată, în scopul reparării prejudiciului cauzat de către „Mavarcon” SRL, asupra bunurilor mobile ce aparțin persoanei juridice și anume: semănătoarea SPCG 8F; semănătoarea SC-12M; stropitoare; Kamaz 61, cu n/î CMB 615, anul producerii 1992; tractor MTZ-82, cu n/î BRB 591, anul producerii 1996; mașină Gaz 53 A, cu n/î CMB 611, anul producerii 1972; kamaz 61, cu n/î CMB 616, anul producerii 1982, cu valoarea estimată la 267441,54 lei a fost aplicat sechestrul.

Astfel, prin acțiunile sale intenționate, atât de către factorii de decizie ai SRL „Mavarcon” - director Butucel Victor și contabilul Butucel Zinaida, cât și de către persoana juridică SRL „Mavarcon”, au fost comise infracțiunile de înstrăinare a bunurilor sechestrate, prevăzută de art. 251 alin. (1) Cod penal și evaziunea fiscală a agentului economic SRL „Mavarcon”, infracțiune prevăzută de art. 244 alin. (1) Cod penal.

Ceea ce ține de învinuirea în baza art. 251 Cod penal, Colegiul penal a constatat că vinovăția inculpaților a fost dovedită pe deplin, or inculpații au înstrăinat bunurile puse sub sechestrul fiind preîntâmpinați conform art. 251 Cod penal.

Ceea ce ține de subiectul infracțiunii prevăzute la art. 251 Cod penal, Colegiul penal a constatat că, Butucel Victor este subiect al infracțiunii, or ultimul exercita funcția de director al SRL „Mavarcon”.

Referitor la solicitarea inculpatei Butucel Zinaida privind liberarea de răspundere penală cu tragere la răspundere contravențională în baza art. 55 Cod penal privind învinuirea în baza art. 251 Cod penal, Colegiul penal a constatat că este nefondată, or potrivit art. 55 Cod penal: persoana care a săvârșit pentru prima oară o infracțiune ușoară sau mai puțin gravă, cu excepția infracțiunilor prevăzute la art. 181¹, 256, 303, 314, art. 326 alin. (1) și (1¹), art. 327 alin. (1), art. 328 alin. (1), art. 332 alin. (1), art. 333 alin. (1), art. 334 alin. (1) și (2), art. 335 alin. (1) și art. 335¹ alin. (1), poate fi liberată de răspundere penală și trasă la răspundere contravențională în cazurile în care și-a recunoscut vina, a reparat prejudiciul cauzat prin infracțiune și s-a constatat că corectarea ei este posibilă fără a fi supusă răspunderii penale.

Analizând circumstanțele cauzei, instanța de apel a considerat ca nejustificate argumentele invocate de inculpată în cerința de a o libera de răspundere penală și trage la răspundere contravențională, or, inculpata a comis un concurs de infracțiuni, mai mult ca atât ultima nu și-a recunoscut vina în cele incriminate.

Colegiul penal a reținut că circumstanțele invocate de inculpata Butucel Zinaida la aplicarea art. 55 Cod penal nu pot justifica liberarea de pedeapsă a inculpatei, deci alegațiile inculpatei sunt nefondate.

Instanța de apel a reținut că, infracțiunile comise de inculpați au fost săvârșite în perioada anului 2011.

Infracțiunile comise se încadrează prin prisma art. 16 Cod penal în categoria celor mai puțin grave.

Potrivit art. 53 lit. g) Cod penal, persoana care a săvârșit o faptă ce conține semnele componenței de infracțiune poate fi liberată de răspundere penală de către procuror în cadrul urmăririi penale și de către instanța de judecată la judecarea cauzei în cazurile prescripției de tragere la răspundere penală.

Instanța de apel a menționat că potrivit art. 60 alin. (1), lit. a) Cod penal persoana se liberează de răspundere penală dacă din ziua săvârșirii infracțiunii au expirat 5 ani de la săvârșirea unei infracțiuni mai puțin grave: în speță, infracțiunile au fost comise în anul 2011 și până la 05 decembrie 2017 s-au scurs 5 ani.

Reținând temeiurile legale enunțate supra, Colegiul penal a constatat că, procesul penal în privința lui Butucel Zinaida, Butucel Victor și SRL „Mavarcon” urmează a fi încetat, în legătură cu intervenirea prescripției tragerii la răspundere penală prevăzut de art. 60 Cod penal, dat fiind faptul că de la momentul comiterii infracțiunii au expirat mai mult de 5 ani.

15. Hotărârile judecătorești sânt atacate cu recurs ordinar declarat de către inculpați, prin care solicită casarea acestora și pronunțarea unei noi hotărâri prin care: Butucel V. să fie achitat de învinuirea comiterii infracțiunilor prevăzute de art. 244 alin. (1) și art. 251 Cod penal, pe motiv că faptele lui nu întrunesc elementele infracțiunilor imputate; Butucel Z. să fie achitată de învinuirea comiterii infracțiunii prevăzute de art. 244 alin. (1) Cod penal, pe motiv că fapta ei nu întrunește elementele acestei infracțiuni, precum și să fie dispusă încetarea procesului penal în privința inculpatei Zinaida Butucel în comiterea infracțiunii prevăzute de art.251 Cod penal, din motivul expirării termenului de prescripție prevăzut la art.60 Cod penal, cu liberarea de răspunderea penală, la fel să fie dispusă achitarea subiectului special SRL „Mavarcon” în învinuirea comiterii infracțiunii prevăzute de art.244 alin.(1) Cod penal, pe motiv că fapta nu întrunește elementele infracțiunii; să fie dispusă încetarea procesului penal în privința subiectului special SRL „Mavarcon” în comiterea infracțiunii prevăzute de art.251 Cod penal din motivul expirării termenului de prescripție prevăzut la art.60 Cod penal, cu liberarea de răspunderea penală.

În motivarea cererii de recurs recurenții au invocat :

- instanța de apel din nou s-a limitat la fraze generale pentru respingerea argumentelor cererii de apel;

- nu a analizat instanța de apel argumentele importante invocate de apelanți, cum sunt: existența în perioada, în care se încredințează lui Victor Butucel, că chipurile ultimul ar fi înstrăinat bunurile sechestrate, a hotărârii irevocabile și executabile a Judecătoriei Ocnița din 26.05.2011 despre ridicarea sechestrului (epizodul de acuzare pe Butucel Victor în baza art.251 CP, în care figurează ÎM „Agropiese-TGR Grup” SRL); nepronunțarea asupra motivelor de fapt și de drept invocate în cererea de apel cu privire la epizodul de învinuire pe Victor Butucel în baza art.251 Cod penal, în care figurează SA „Fertilitate-Chișinău”; lipsa probelor suficiente, care ar demonstra intenția directă - latura subiectivă a infracțiunii, prevăzută de art.244 Cod penal;

- recurenții menționează că instanțele de judecată au admis o eroare de fapt ce a afectat soluțiile pronunțate de ele, în temeiul că instanța de apel nu s-a pronunțat asupra tuturor motivelor invocate în apel și că faptele imputate recurenților nu întrunesc elementele infracțiunii și li s-a dat o încadrare juridică greșită temeiuri prevăzute la pct.6) și 8) alin.(1) art.427 Cod de procedură penală.

16. Judecând recursul ordinar în baza actelor din dosar, Colegiul penal lărgit constată că acesta urmează a fi admis din următoarele considerente.

Conform prevederilor art. 435 alin. (1) pct. 2) lit. c) Cod de procedură penală, judecând recursul, instanța de recurs este în drept să admită recursul și să dispună rejudecarea cauzei de către instanța de apel, în cazul în care eroarea judiciară nu poate fi corectată de către instanța de recurs.

Potrivit art. 414 Cod de procedură penală, instanța de apel, judecând apelul, verifică legalitatea și temeinicia hotărârii atacate în baza probelor examinate de prima instanță, conform materialelor din cauza penală și în baza oricăror probe noi prezentate instanței de apel. În vederea soluționării apelului, instanța de apel poate da o nouă apreciere probelor. Instanța de apel se pronunță asupra tuturor motivelor invocate în apel. Instanța de apel nu este în drept să-și întemeieze concluziile pe probele cercetate de prima instanță dacă ele nu au fost verificate în ședința de judecată a instanței de apel și nu au fost consemnate în procesul-verbal.

Colegiul penal lărgit constată, că aceste prevederi legale, deși sânt obligatorii, nu au fost întocmai respectate la judecarea cauzei în apel.

Chestiunile de fapt asupra cărora s-a pronunțat sau trebuia să se pronunțe prima instanță și care prin apel se transmit instanței de apel sunt: dacă fapta reținută ori numai imputată s-a săvârșit ori nu, dacă fapta a fost comisă de inculpați și în ce împrejurări s-a comis, dacă probele corect au fost apreciate prin prisma cumulului de probe anexate la dosar în conformitate cu art. 101 Cod de procedură penală.

La chestiuni de drept se referă cele ce țin de faptul: dacă fapta întrunește elementele infracțiunii, dacă infracțiunea a fost corect calificată, dacă pedeapsa a fost individualizată și aplicată just; dacă normele de drept procesual penal sau administrativ au fost corect aplicate și hotărârea adoptată să conțină răspuns la toate motivele invocate.

În același context, Colegiul penal lărgit menționează, că hotărârile pronunțate de instanțele ierarhic inferioare trebuie să fie motivate atât în fapt, cât și în drept, în corespundere cu prevederile legislației în vigoare, pentru a permite instanței ierarhic superioare de a verifica corespunderea hotărârii pronunțate cu legea. Necesită a se avea în vedere că nu numai nemotivarea hotărârii, dar și motivarea insuficientă sau motivarea în termeni generali-vagi, reprezintă motiv de casare.

Revenind la textul recursului ordinar declarat de către inculpații Butucel Victor, Butucel Zinaida, administratorul insolvenței Țurcanu Alexei și reprezentantul persoanei juridice SRL „Mavarcon”, Butucel Elena, se constată că recurenții invocă temeiurile pentru recurs prevăzut de art. 427 alin. (1) pct. 6), 12) Cod de procedură penală, evidențiind faptul că prin decizia instanței de apel nu s-a dat răspuns la motivele specificate de către apelanți în apelurile lor și faptele imputate recurenților nu întrunesc

elementele infracțiunilor și li s-a dat o încadrare juridică greșită.

Verificând criticile expuse în recursul declarat de recurenți, în raport cu actele cauzei, Colegiul penal lărgit constată, că acestea sânt întemeiate, or, s-a stabilit, că adoptînd soluția enunțată, instanța de apel, contrar prevederilor art.101, 414 Cod procedură penală, fără verificarea probelor, cercetate în instanța de fond, selectiv, a dat o altă apreciere unor probe, care au fost puse la baza sentinței de condamnare, ignorînd să se expună asupra altora, deci nu a examinat cauza obiectiv, sub toate aspectele, neluînd în seamă indicațiile instanței de recurs ordinar după judecarea recursului.

Se reține că prin decizia Colegiului penal lărgit al Curții Supreme de Justiție din 29 martie 2016, cauza penală în privința lui Butucel Victor, Butucel Zinaida și SRL „Mavarcon” a fost trimisă la rejudecare în aceeași instanță de apel, într-un alt complet de judecată, pentru a repara erorile judiciare depistate de instanța de recurs.

Analizând textul deciziei contestate, Colegiul penal lărgit constată că instanța de apel, la rejudecarea cauzei, nu a ținut cont de indicațiile menționate în decizia instanței de recurs și nu a reparat erorile judiciare comise de instanțele de judecată în procesul de examinare a cauzei date la etapele anterioare.

Necesitatea conformării indicațiilor expuse de instanța ierarhic superioară față de instanța de rejudecare, este stipulată de prevederile art.436 alin.(2) și (3) Cod de procedură penală, care indică expres că pentru instanța de rejudecare, indicațiile instanței de recurs sunt obligatorii, în măsura în care situația de fapt rămâne cea care a existat la soluționarea recursului. Când hotărârea este casată numai cu privire la unele fapte sau persoane ori numai în ce privește latura penală sau civilă, instanța de rejudecare se pronunță în limitele în care hotărârea a fost casată.

În sensul dat, Colegiul penal lărgit remarcă faptul că instanța de apel, la rejudecarea cauzei, nu a ținut cont de indicațiile instanței de recurs ce i-au fost atribuite cu scop de verificare a erorilor invocate de către apelanți în cererea de contestare a sentinței primei instanțe.

Astfel, în apelul declarat de inculpați se invocă motivele privind ilegalitatea și netemeinicia hotărârii atacate prin faptul că instanța pripit a decis asupra soluției adoptate fără a face o analiză amplă a tuturor probelor administrate în cauză, considerînd că lipsesc probe certe ce ar confirma vinovăția inculpaților în săvârșirea faptei imputate.

Colegiul penal lărgit menționează că instanței de apel i s-a pus în sarcină verificarea probelor scrise administrate la caz, și anume - lipsa probelor suficiente, ce ar demonstra intenția directă a inculpaților – latura subiectivă la comiterea infracțiunii prevăzute de art. 244 alin. (1) Cod penal, în contextul neclarității cifrelor indicate în calculul Serviciului Relații Funciare și Cadastru Ocnița pe formularul FUNJ-2, adică nu a fost stabilit motivul săvârșirii infracțiunii date, fiind constatat doar prejudiciul cauzat, lipsind astfel elementele infracțiunii imputate;

- dacă este inculpatul Butucel Victor subiect al infracțiunii prevăzute de art. 251 Cod penal, în pofida faptului că în unul din cele 2 episoade a fost preîntâmpinată de răspundere penală contabilul SRL „Mavarcon”, Butucel Zinaida, iar în alt episod directorul adjunct – Rusu Teodor, totodată menționându-se și prezența unei hotărâri

judecătorești irevocabile de ridicare a sechestrului aplicat de executorul judecătoresc, Barbuța A., în urma căreia inculpatul Butucel V. a dispus de bunurile, ce nu erau deja sub sechestr;

- posibilitatea aplicării prevederilor art. 55 Cod penal, la stabilirea pedepsei în privința inculpatei Butucel Z., pentru infracțiunea comisă și recunoscută, precum și aplicarea sancțiunii sub formă de amendă minimală SRL „Mavarcon”, argumentele date fiind menționate și în pct. 3 al prezentei decizii;

- să analizeze la modul convenit prezența sau lipsa elementelor infracțiunilor imputate pentru fiecare inculpat pe fiecare episod;

- să-și argumenteze clar concluziile sale în decizia adoptată, ținând cont de motivele casării deciziei atacate de către instanța ierarhic superioară.

În această ordine de idei, Colegiul lărgit constată că, la rejudecarea cauzei, instanța de apel, nu s-a conformat cu exactitate situației stabilite de către instanța de recurs și nu a verificat legalitatea și temeinicia hotărârii atacate în baza probelor examinate de prima instanță, conform materialelor din cauza penală, și nu s-a pronunțat asupra tuturor motivelor invocate în apel, indicate în pct.3 a prezentei decizii, concluzionând că inculpații sunt subiecții infracțiunilor încriminate, că instanța de fond a ajuns la concluzia justă și întemeiată că în acțiunile inculpaților sunt întrunite elementele infracțiunii prevăzute de art.244 alin. (1) Cod penal, culpabilitatea acestora fiind demonstrată prin ansamblul de circumstanțe obiective atestate în ședința de judecată, că prin declarațiile martorilor și probele scrise cercetate de instanță se combat versiunile înaintate referitor la nevinovăția lor, omițând că inculpaților le-au fost imputate mai multe episoade. Astfel, instanța de apel din nou s-a limitat la fraze generale pentru respingerea argumentelor cererii de apel, fără a fi dată o analiză amplă tuturor probelor administrate în cauza dată, fără a aprecia fiecare probă separat, din punct de vedere al pertinentei, concludenței, utilității și veridicității, iar toate probele în ansamblu – din punct de vedere al coroborării lor, limitându-se repetat la mențiuni neclare, confuze și sumare.

Prin urmare, reieșind din faptul neschimbării situației faptice la momentul rejudecării cauzei, instanța de apel a neglijat indicațiile specificate de către instanța de recurs, nu a motivat convingător motivele invocate în apelul comun al inculpaților, repetând practic erorile efectuate de către instanța de apel la judecarea cauzei anterior în ordine de apel, schimbând soluția cu o motivare ce contravine probelor.

Instanța de apel a lăsat fără răspuns argumentele inculpaților invocate în apelul comun cum ar fi :

- existența în perioada, în care se încriminează lui Butucel Victor, precum că ultimul ar fi înstrăinat bunurile sechestrate, a hotărârii irevocabile și executabile a Judecătoriei Ocnița din 26.05.2011 despre ridicarea sechestrului (epizodul de acuzare pe Butucel Victor în baza art.251 Cod penal, în care figurează ÎM „Agropiese-TGR Grup” SRL);

- nepronunțarea asupra motivelor de fapt și de drept invocate în cererea de apel cu privire la epizodul de învinuire pe Butucel Victor în baza art.251 Cod penal, în care

figurează SA „Fertilitate-Chișinău”;

- lipsa probelor suficiente, care ar demonstra intenția directă - latura subiectivă a infracțiunii, prevăzută de art.244 Cod penal.

În asemenea condiții, Colegiul penal lărgit consideră că, argumentele recurențelor sunt întemeiate, decizia instanței de apel în cauza dată urmează a fi casată total, cu dispunerea rejudecării cauzei de către aceeași instanță de apel, în alt complet de judecată, deoarece erorile comise de către această instanță, nu pot fi reparate de către instanța de recurs în prezenta procedură, neavând atribuții de a judeca cauza pe fond și substitui instanța ce a judecat apelul cu încălcarea prevederilor procesual penale.

Totodată, Colegiul penal lărgit menționează că la rejudecarea cauzei instanța de apel urmează să ia în considerație modificările operate la alin. (1) art. 244 Cod penal – evaziunea fiscală, ce depășește 50 salarii medii lunare pe economie prognozate prin Hotărârea de Guvern (la caz pe anul 2011 salariul era 3300 lei, rezultă că evaziunea fiscală este de la 165000 lei).

Colegiul menționează că potrivit art. 174¹ Cod fiscal în lipsa elementelor constitutive ale infracțiunii de evaziune fiscală sau de pseudoactivitate de întreprinzător, Serviciul Fiscal de Stat stinge simplificat obligația fiscală prin scădere contribuabililor persoane juridice și persoane fizice care practică activitate de întreprinzător, în condițiile prezentului articol. Totodată, evaziunea fiscală a persoanelor fizice a fost abrogat prin Legea din 26.07.2018, în vigoare din 01.10.2018.

Colegiul menționează că, neexpunerea sau expunerea neclară și evazivă, în privința argumentelor invocate în apel, echivalează cu admiterea erorilor procesuale admise de către Curtea de apel Chișinău, care, în opinia Colegiului penal lărgit, cad sub incidența prevederilor art.427 alin.(1) pct.6) Cod de procedură penală, și nu pot fi corectate în ordinea procedurii de recurs.

Din considerentele expuse, Colegiul lărgit constată, că totalitatea circumstanțelor menționate în prezenta decizie confirmă necesitatea casării deciziei instanței de apel cu remiterea cauzei la rejudecare în instanța de apel în alt complet de judecată, în cadrul căreia urmează a fi apreciate la modul convenit, de către instanța de apel, fiecare probă în parte și toate probele în cumul, în scopul adoptării unei soluții legale și corect argumentate.

La noua rejudecare a cauzei instanța de apel urmează să se conducă de prevederile art.436 Cod de procedură penală, care prevede procedura de rejudecare și limitele acesteia, să se pronunțe la modul convenit și în strictă conformitate cu prevederile legii procesual-penale asupra tuturor motivelor invocate de apelanți în apelul comun, să verifice și să aprecieze profund probele administrate și examinate în instanță în strictă conformitate cu cerințele legii, să le dea apreciere convenită cu argumentarea admisibilității sau inadmisibilității fiecărei probe examinate, să elucideze faptele importante pentru soluționarea justă și promptă a cauzei date, să cerceteze amănunțit aspectele învinuirii înaintate, să-și argumenteze clar concluziile sale în decizia adoptată, să elucideze toate erorile admise în motivarea soluției adoptate și ținând cont de motivele casării deciziei atacate, de practica unitară în acest domeniu, precum și de practica

relevantă a CEDO, să pronunțe o hotărâre legală și întemeiată, în conformitate cu prevederile art. 417 Cod de procedură penală.

17. În conformitate cu prevederile art. 434, 435 alin. (1) pct. 2) lit. c) Cod de procedură penală, Colegiul penal lărgit,

D E C I D E :

Admite recursul ordinar declarat de către inculpații Butucel Victor, Butucel Zinaida, administratorul insolvenței Țurcanu Alexei și reprezentantul persoanei juridice SRL „Mavarcon”, Butucel Elena, casează total decizia Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 05 decembrie 2017, în cauza penală privindu-i pe **Butucel Victor Xxxxx, Butucel Zinaida Xxxxx și SRL „Mavarcon”**, cu dispunerea rejudecării cauzei de către Curtea de Apel Chișinău, în alt complet de judecată.

Decizia nu se supune căilor de atac.

Decizia motivată pronunțată la **08 mai 2019**.

Președinte

Țurcan Anatolie

Judecători

Cobzac Elena

Boico Victor

Ghervas Maria

Bejenaru Iurie